

AMIGOS DI CURACAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,25.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl. 0,50. voor elken regel meer fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
 PLEIN VAN PIETERMAAL, N° 129.

UITSLUITEND AGENT VOOR EUROPA:

P. JOLY & J. MARTIN,

66. RUE LAFAYETTE, PARIS.

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di Abonement ta fl. 2,— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan for Curaçao, Bonaire i Aruba fl. 10,— pa anja.
Un number só fl. 0,25.
Un anuncio di 1 té 7 regel, fl. 0,50 cada regel mas fl. 0,07½.

ALLOCUTIE

VAN Z. H. PAUS LEO XIII

GEHOUDEN IN HET CONSISTORIE

VAN 14 DECEMBER.

Eerwaardige Broeders!

Het is niet noodig, lange redevoeringen tot u te richten, om u te doen begrijpen, dat de in dit land tegen de Kerk gerichte strijd, al draagt hij niet altijd eenzelfde vorm van uiterlijk geweld, niettemin dagelijks erger wordt. De loop der zaken in Italië verklaart dit zelf maar al te duidelijk. — Wij zijn toch omringd door vijanden, wier stijfhoofdige woede Ons aanvalt en benart, en die naar verschillende kunstgrepen georganiseerd zijn: sommigen treden openlijk en in alle vijandelijkheid op; de overigen doen het langs slinksche wegen en onder minder groven schijn. Eerstbedoelingen, verre van hunne booze bedoelingen te ontveinen, stellen ze veel eer openlijk ten toon en, met blijkbaar grootspraak verzekerend, dat men alles moet durven ondernemen wat tegen den Roomschen Paus is gericht, als ware hij een vijand, zoeken zij onophoudelijk nieuwe gelegenheden tot belediging en vallen hem aan als in een verklaard gevecht. Zonder hier te herinneren aan vroegere zaken, — hetgeen zij om zoo te zeggen onder onze oogen verricht hebben in de jongstleden maand October, ligt nog versch in het geheugen. Toen konden zij de welsprekende manifestatiën van talrijke scharen niet verdragen, en besloten ze tot allen prijs te verstoren; toen hebben zij den vrijen loop gelaten, schaamteloos en mateloos, aan de gevoelens, die in hun binnenste woelden. Zij schaamden zich niet, wrede in woorden en daden, en dat zonder billijke reden, jacht te maken op weerloze lieden, die, door kinderlijke liefde en niet door staatkundige redenen gedreven, hier ter pelgrimage waren gekomen; terzelfder tijd vielen zij, midden in

Rome zelf, uit tegen den Paus, door beledigingen en bedreigingen te uiten. En thans gaan zij nog verder en hitsen de menigte op in geschriften en redevoeringen van het eene einde van het schiereiland tot het andere, om door middel van volksstemming te verkrijgen, dat de toestand van den Stedehouder van Jezus Christus moeilijker worde dan ooit, en dat men hem geen ander recht meer late dan dat, hetwelk de geringste der staatsburgers bezit krachtens de wet.

En zelfs daartoe bepalen zij zich niet, want zij verklaren, het Pauschap in zichzelf den doodsteek te willen toebrengen; in het vaste besluit, om tot dit einde zelfs geweld te gebruiken, als de gelegenheid zich voordoet.

Er zijn andere vijanden, die niet openlijk zoo verre durven gaan: zij ontveinen veeleer hunne vijandigheid tegen de Kerk of trachten die te billijken. Zij wenden gematigheid voor, maar dit is slechts sluwheid; want het staat buiten twijfel, dat ook zij met evenveel kracht streven naar de bereiking van het doel der anderen. Hoe komt het anders, dat zij, terwijl zij dikwijls door het openbaar gezag het middel hebben, om de hevigste en meest verklaarde vijanden van den godsdienst te beteugelen, zij het niet doen? Erger nog: zij zelf maken zich tot de aanstokers van hoon en haat, door den Opperpriester bij het gepeupel voor te stellen als eene bedreiging van Italië. Mogen zij zich al tegen de afschaffing van sommige wetten verzetten, die den schijn hebben eenigermate ten gunste te zijn van den H. Stoel, het ligt hierin, dat zij daarin voordeel voor hunne bedoelingen vinden. Zij begrijpen wel, dat deze wetten hun een groot gemak ter verontschuldiging naar buiten en ter versterking naar binnen geven, en dat zij trouwens luttele hinderpalen zijn voor de booze strevingen tegen den godsdienst. Inderdaad, zooals eenigen dier partij het zelf erkennen hebben, die wetten verhinderen niet, vele voor de Kerk schadelijke en aan

het Pauschap vijandige ontwerpen te doen doorzetten.

Zij beweren, de geestelijke macht te willen eerbiedigen; maar zelven willen zij grenzen voorschrijven aan die macht, welke de Paus aan God ontleent: zij, die in leering en toepassing het sterkst erop staan, dat de Kerk onderworpen worde aan den Staat.

Eveneens verzekeren zij, dat men vrij en veilig kan komen, vanwaar men wil, om den Paus hulde te brengen: maar een feit is het, dat, bij het aanschouwen van zulk eene buitensporigheid van beledigingen, de vrees voor de onbedachtzaamheid van de lagere volksklasse de vreemdelingen slechts zeer omzichtig kan maken.

Aldus worden Wij door de daden van dezen en genen verkort in onze vrijheid om met de geloovigen om te gaan, en de minste gelegenheid doet duidelijk aan het licht komen de waarheid van den staat van zaken, die steeds moeilijker en ongevoeglijker wordt. Wanneer nu de moeilijkheden zoo talrijk zijn in tijden van vrede en wanneer er openbare orde heerscht, zal niemand kunnen zeggen, hoezeer zij nog zullen verslimmeren in tijden van troebelen, en vooral wanneer een oorlog mocht uitbreken.

Maar hoe komt het toch dat de ijver onzer tegenstanders zoozeer is toegenomen in de laatste tijden? Inderdaad, hetgeen Onze onmiddellijke voorganger reeds had vastgesteld en hetgeen Wij zelf uit plicht van Ons geweten deden van den aanvang van Ons Pontificaat af, hebben Wij steeds standvastig gevolgd. Wij hebben de onafhankelijkheid die Ons toekomt verdedigd; en steeds Ons recht over deze doorluchte stad opgeëischt, die aan de Pausen behoort door de besluiten van de Goddelijke Voorzienigheid en door de uitspraak der eeuwen; even als Wij meermalen er op gewezen hebben, dat de eerbiediging Onzer rechten zeer goed kan samengaan met de vrijheid, het heil en den voorspoed van Italië, en dat een vreedzame overeenstemming tus-

schen den H. Stoel en de Italianen grootelijks ten goede zou komen zoowel aan de buiten- als binnenlandsche verhoudingen en aan den tijdelijken voorspoed. Hetgeen Wij tot nu toe geschreven hebben, zonder iemand te willen bedreigen, hebben Wij gedaan om allen te toonen dat niets veranderd is, noch in Onze woorden nog in Onze daden. — Wij moeten dus het toenemen der vijandelijkheden elders zoeken. En het heeft allen schijn, dat Wij de waarheid zeiden, toen Wij in onzen brief van het vorig jaar aan het Italiaansch volk, de geheime plannen der Secten ontmaskerden, afgaande op de woorden wier echo soms weerklonk tot in de wetgevende vergaderingen.

Het algemeene doel der secten is de verzwakking van het Pauschap door een verfoeilijken oorlog en zoo dit mogelijk ware de geheele vernietiging van den Christennaam. Tegenwoordig haasten zich de secten om hun plannen ten uitvoer te brengen, in de zekerheid, dat zij geholpen en gediend worden door de omstandigheden. Zij zien dat zij niet alleen geen tegenwerking ondervinden en niets te vrezen hebben, maar dat zij zelfs meer dan eens medewerking en aanmoediging vinden voor hun goddelooze doeleinden.

Ziedaar, eerwaardige broeders, hoe de toestand is. Het is goed het te weten en er aan te herinneren, want het is nuttig dat zij met de aanvallen van den vijand bekend zijn, die zich moeten wapenen tegen zijne woede. En Wij wenschen, dat deze zaken bekend worden gemaakt aan hen, die koninkrijken en keizerrijken besturen, opdat zij gemakkelijk zullen begrijpen, dat het in beginsel niet alleen tegen den godsdienst, maar ook tegen de burgerlijke maatschappij gericht is, en dat paal en perk worde gesteld aan de goddeloosheid en verbastering der zeden. Inderdaad, daar waar de goddeloosheid toeneemt, zal het voornaamste fundament der maatschappij ondermijnd worden, dat steunt op den godsdienst en de goede zeden; en wanneer het gezag der Kerk, die de eerste der

FEUILLETON.

Húsar i Panduro

Continuación

Maria Teresia a lamantá pará. El a cogé e paquete di papel riba e taburete, i él a scirbi na kantoe dje promer página.

“Von der Trenck mester ta yamé aki, i bin hustifikéle delanti di un comisión koe e consehero di corte lo nombrá.”

— “Esai lo socedé, loké mi senior jioe ta lezá,” él dici, entregando e papelnan na rei José.

José a haci un ligera inclinación en senjal di sumisión.

— “Mi graciosa mama permití mi únicamente di considerá mi den e asunto fastidioso aki como ehecutor di su voluntad, á lo menos en cuanto e punto di más difícil, es ta yamamentoe di Von der Trenck. Den e actual circunstancia, prudencia i astucia necesaria mester ta observá, sino e Panduro ta capaz di burlá di nos, i él por haci nos dignidad i nos autoridad peligrá. Si e asunto tin di sigui su

curso ordinario pa medio di canceljería, anto sigur lo él ser divulgá.....”

— “Mi senior jioe por bien tin toer razón,” e emperatriz a interrumpíele. “¿Ma com bo ta pensá di obrá na e caso aki?”

— “Mi ta pidi un orden di emperatriz doená na mi como gefe di mi regimiento di húsar, pa trecé Trenck aki delanti un comisión, coe violencia mes si ta necesaria. E orden mester ta di punjo i letra di mi graciosa senjora mama. Entretanto lo ta prudente di warda e escrito aki algún dia, promer di ponéle den manoe dje consehero di corte.”

I bisando esai, rei José a moestra riba e paquete di papel.

— “Esai por socedé,” e emperatriz a contestá, toemando un pliego di papel, i él a scirbi ariba e orden aludido.

— “Mi ta entregéle den bo manoe, José,” él dici i él a doenéle e orden. “Haci coe n'éle lo ke ta parcé bo, ma alerta anto todo, pa e Panduro loco no pasá pa ehército di enemigonan; mi ta preferá un rebelión abierta na semehante escándalo, ó un proclamación como rei di Slavonia, lo ke algún persona fidedigna a bisa, ta su idea di haci.”

— “Largá toer cos trankilamente na mi cargo, mamá,” José a respondé, besando manoe dje emperatriz. — “¿Bo no tin nada más di ordená mi?”

— “Bai coe Dios,” él a contestá coe un sonrisa amigable i un saludo cordial; “ma, promer bo bai, cerrá e ventana, mi ta mirá Kaunitz ta bini i mi tin di toemá toer precaución pa preservéle di frio.”

José a hací lo ké su mama a pidiéle i él a sali bai.

Un ora después, e rei romano José tabata pará cerca su escritorio, den un otro compartimiento dje Castiljo imperial. Su un manoe tabata apoyá riba e pliego, mientras e otro tabata scondi bao di solapa di su uniforme. Un oficial di su regimiento di húsar tabata respetuosamente pará su delanti. El tabatin un papel doblá na manoe, i él tabata mirá e rei coe un vista di embarazo alegre.

— “Mi querido Frohn,” e rei dici, “Bo no tin di agradecé mi p'esai koe bo tin den bo manoe. Bo a merecéle ya masjá tempoe caba en recompensa di fiel cumplimiento di bo deber, i no

ta dj'awé mi tabata studiá di ki modi ta di más mihor pa mi por demostrá bo mi completa satisfacción real.”

— “I sin embargo,” e oficial a respondé, “mi ta suplicá Su Magestad di keré mi, koe e promoción ligera i repentina como promer oficial di caballería a sorprendé mi, i koe di hinter mi corazón mi ta deseá.....”

— “Pa moestrá coe acción ki un valiente oficial senior von Frohn ta, e rei a interrumpíele hariendo. “Esai mi no ta duda.”

— “En verdad mi tabatin intención di bisá Su Magestad esai.”

— “I sigur bo no ta sopené, “e rei a replicá, ki liger e deseo ayi ta pará pa ser cumplí. Tin algo pa e promer oficial nobo di caballería haci....ma ta un verdadera acción di un homber di corazón.”

— “¿Koe Su Magestad ordená noemá!”

— “Aki no ta cuestión di un orden, sino di un pregunta. Bisá mi Frohn, ¿bo ta mirá posibilidad di sacá, *fo di su cuartel general*, e gefe Von der Trenck koe, según bo sabi, ta na Alta-Austria coe su hendenan, i di trecéle Viena,

zedelijke machten is, vermindert, zal alle andere gezag verzwakken en zich moeilijk staande houden. Dat alle Katholieken dus, op hunne hoede zijn mogen tegen alles wat tegen den Christelijken naam samenspant en vooral tegen de aanslagen tegen den Apostolischen Stoel, dat zij een van harte moge zijn met Ons, vertrouwend op God, op Wiens macht en goedheid Wij al onze hoop gevestigd hebben, en krachtig om het bolwerk te verdedigen tegen den overmoed des kwaads.

(Het slot der allocutie bevat de gewone lofspraak op de te benoemen kardinalen).

Dit pauselijk stuk, waarin een beledigde Vader en de gegriefde Opperpriester der katholieke Kerk zijn bedroefd hart uitstort, heeft in de hoogere kringen een diepen indruk gemaakt.

De liberale pers in het algemeen is er minder over voldaan. Vooral de italiaansche liberale bladen kunnen hun misnoegen niet genoeg uitspreken. Maar al te duidelijk geven zij te kennen, dat zij een andere *nota* verwacht hadden. Nu had de Paus een gelaten onderwerping moeten toonen en in het niet te veranderen feit moeten berusten. Als of er sprake kon zijn van berusting en gelatenheid terwijl onder de oogen van den Paus de vijandelijkheden tot het uiterste gedreven worden.

De Regeering van Italië heeft deze allocutie niet weinig aangegrepen. Onmiddellijk na haar verschijnen werd door koning Humbert een ministerraad bijeengeroepen, waarin hij zelf voorzat. In die raad werd besloten in het vervolg uiterst voorzichtig te zijn. Hadden de hoofden van Italië dit besluit vroeger genomen, daar ware veel kwaads verhoed geworden.

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

ZONDAG den 24n. Januari a. s. zal de Gouverneur geen bezoeken ontvangen.

Curacao, den 22n. Januari 1892.

De Adjudant,

J. B. VAN DER LINDE SCHOTBORGH.

WAARSCHUWING.

Met het oog op den gisteren alhier, in het fort *Amsterdam* gepleegden diefstal van gelden, waaronder een groot aantal CURAÇAO-SCHE BANKBIJETTEN, wordt een ieder, ten einde zich voor moeilijkheden te vrijwaren, aangezegd, dergelijke bijetten, die hij in zijn bezit mocht hebben, ten spoedigste ter Administratie van Financiën alhier ter overstempeling in te zenden.

Curacao den 21n. Januari 1892.

De Procureur-generaal,
SOL. C. HENRIQUEZ.

camina Husticia tin un asunto di arreglá coe n'ele?"

Frohn a keda ta mira e rei sorprendido é interrogativo.

— "¿Bo ta kerá," e rei a puntréle, "koe mi ta chanzá anto?"

— "Nó, Su Magestad, ma...."

— "Ma, pa bolbé un poco riba bo palabra, bo kier sabi ta di ki modi e acción heroica ta sperá di bo."

— "Koe Su Magestad tin e bondad di bisa mi, com e acción mester ta hibá na cabo; sea coe violencia, en caso koe e gefe haci oposición....."

— "Lo él haci oposición, esai mi no ta duda un solo instante," e rei romano a interrumpíle, "i sin embargo, coe gusto lo mi a deseá di mirá toer violencia abierta ser evitá. Naturalmente lo no ta intención di emperatriz, pa trecé un rebelión bao di ehército, mientras él ta doená un orden di poné un fin na e accionnan arbitraria dje Panduro. I ainda ta bini un otra desgracia acerca, es ta, koe e soldado iracundo ayí kibrá su fidelidad i su huramento, i pasá pa enemigo, koe ya ta hopi tempoe ta haci toer esfuerzo, pa ganéle na su banda."

Un robo sin verguenza ta ocupa na es momento Husticia di nos isla i ta duna ocasion na tur sorto di conversación. Dia Razon ultimo, promé koe merdia nan a horta for di caha militair, na kantoor di Señor J. Van der Linde Schotborgh den forti, un soma di siete pa ocho mil florin, di mas parti placa di pampel di Banki colonial i algun dubloen.

Coe bista riba es ladronicia Gobierno a resolvé di stampel tur biljet di Banki colonial. P'esai tur hende koe tini, mester mandá ó hibá nan tan pronto posibel na ADMINISTRACION DI FINANCA pa nan ta marcá. Si acaso un ó otro hende lo negligia di haci asina, le por hinca su curpa den hopi trabao, manera aviso (Waarschuwing) aki-riba di Señor Procureur ta duna di leza.

Lijst van brieven, welke onbestelbaar zijn bevonden:

Klarita Alexander, pl. montaña, Elias N. Capriles, Zoila de Nuñez 4, C. V. B. de Severeyn, Johans Dofot, Antonio Gonzalez, G. F. Goold a/b schr. Fred Roessner, Rafaela G. de Ibana, J. D. Jacobs, Amalia Kusmus, William Mombie, Miguel Manzo hijo, Matilda Helburg de Piersz, G. Pietersz geb. Laufer, Sara Maria Perez, Dolores C. Porraza 2, A. T. Penso y familia, John Rosman, Adelina Sterling, Antonio Urdaneta A, Alejandro Vamut, Irene Valencia, pl. Montaverde.

Het lijk van een soldaat van het garnizoen, die eenige dagen werd vermist, is aan het strand van *Ararat* in het Schottogat, uit het water opgehaald. Het lijk was in vergevorderden staat van ontbinding, en werd in de nabijheid ter aarde besteld. (C. Ct.)

NEDERLAND.

— De Koninginnen ontvingen dezer dagen van Nederlanders en afstammelingen van Nederlanders in Zuid-Afrika, een adres van hulde en deelneming, wegens het overlijden van koning Willem III, alsmede een krans van Kaapsche bloemen, die naar het Koninklijk graf zijn overgebracht.

— Blijkens telegraphisch bericht van den Gouverneur-generaal van Neerlandsch-Indië, wordt de gouvernementskoffieoogst op Java voor dit jaar geraamd op 385.194 pikols.

— Het *Marineblad* deelt mede, dat de Engelsche gezagvoerder van het stoomschip *Winchester* merkwaardige resultaten heeft verkregen met olie, welke hij tijdens een hevigen tweedaagschen storm in zee liet vloeien. De olie stroomde door middel van Indiarubberslangen, die over boord hingen, uit twee gietijzeren

cylinders, ieder bevattende ongeveer 3 gallons olie, in zee.

Terwijl vóór het gebruik maken der olie een vreeselijke zee over het schip gekomen was, welke groote schade teweegbracht aan sloepen, brug en stuurhuis, werden door de olie de koppen der hoog oplopende golven geheel gebroken, en kwam er slechts weinig water binnen boord. Door middel eener kraan werd het uitvloeien geregeld, zoodanig, dat het totaal olieverbruik slechts 15 gallons bedroeg.

— De heer jhr. Van der Does de Willebois zal Nederland op het hygiënisch congres te Venetië vertegenwoordigen.

Suriname.

De Katholieke Waarschuwer van Suriname meldt met genoegen het volgende:

Dinsdag 12 Jan. bracht de adjudant van Z. E. der Gouverneur de aangenamen tijding aan Z. D. H. onzen Bisschop, dat Z. E. zich voorstelde den volgenden dag te 9 uren een bezoek te brengen aan de R. K. Jongensschool, en de scholen der E.E. Soeurs. Voorzeker was de tijd te kort om de kinderen voor te bereiden tot eene ontvangst van Z. E. gelijk dit voegde bij eene eerste bezoek, waarbij nog kwam dat er Dinsdag wegens een feestdag geen school gehouden werd en alle kinderen te huis waren. Mgr. meende dat Z. E. het dan ook voor lief zoude nemen, blijken van goeden wil te toonen en achte zich vereerd den Gouverneur den volgenden dag te ontvangen.

Woensdag te 9 uren alzo kwam Z. E. vergezeld van zijn adjudant, en werd ontvangen door Monseigneur, die daarop de Eerw. Heeren Geestelijken voor zoover zij niet door ambtsbezigheden verhinderd waren, aan Z. E. voorstelde. Na een kort onderhoud bezocht Z. E. de school aan den overkant, doch doorliep eerst het kerkgebouw, dat hoewel nog onvoltooid een niet onaardig bewijs levert, dat ook in Suriname, zoowel de bouwkunst in het algemeen als het beeldhouwerk der onderdeelen, een zekeren trap van bloei kan bereiken, waarover Z. E. zich dan ook wel scheen te interesseren. Aan de andere zijde uitgaande, stonden de jongens en haie geschaard met tal van kleine vlaggen en hun groot drapeau. Terwijl Z. E. door de dubbele rij heen ging, hieven allen het "Wien Neerlandsch Bloed" aan. In de schaduw van een manjaboom waar een tapijt en bloemen waren aangebracht, werd plaats genomen onder het portret van H. M. onze geëerbiedigde Koningin, prijkend in eene kleine trofee van groen. Daarop hield één, in naam van allen een korte aanspraak, die door Z. E. in gemoedelijke en voor de jongens bevattelijke termen werd beantwoord. Nadat nog een paar stukjes waren voorgedragen en Z. E. aan de kinderen een dag vrijaf verleend had, verliet men de speelplaats, terwijl de jongens eenige vaderlandsche liederen deden hooren. Dan

reed Z. E. met Monseigneur naar het Zustershuis, waar gedurende eenige oogenblikken de komst werd afgewacht van Mevrouw de Gouvernante, die de meisjesschool ook met hare hoogst gewaardeerde tegenwoordigheid wenschte te vereeren. Onder excuus wegens den geringen tijd tot voorbereiding, noodigde de Zeer Eerw. Soeur Supérieure Z. E. met Mevrouw van Asch van Wyck, Monseigneur en de E. E. Geestelijken naar de burgerschool uit.

Nadat plaats genomen was, deden twee jonge juffrouwen een quatre mains hooren op de piano, waarna eene andere in 't Engelsch eene aanspraak hield ter verwelkoming, die door verschillende voordrachten werd gevolgd, en besloten werd met een aanspraak in het Fransch tot dankzegging aan Z. E. den Gouverneur.

Daarop sprak Z. E. een roerend en vaderlandsch woord van aanmoediging tot de leerlingen en ook tot de Eerw. Soeurs. Monseigneur bedankte namens allen Z. E., die, na ook hier een dag vacantie te hebben toegestaan, zich thans naar de afdeelingen begaf van de gesubsidiëerde Zusterschool.

Aldaar werd eerst een lied gezongen om Z. E. welkom te heeten; dan werden (ook door negermeisjes), in vloeiend Hollandsch, eenige verzen opgezegd, gevolgd door het volkslied, waarna eene der leerlingen Z. E. bedankte voor zijn vereerend bezoek. Ook hier sprak Z. E. een woord van welwillendheid en aanmoediging. Hetgeen Z. E., na de betuiging van zijne persoonlijke belangstelling voor het onderwijs, overal op het hart drukte, was vooral liefde tot ons vortenhuis en eenheid met het Moederland. Met betrekking tot het eerste merkte Z. E. zeer terecht aan hoe lieflijk en aantrekkelijk het voor meisjes moest zijn te weten, dat eenmaal de regeering zal zijn opgedragen aan eene jonge Koningin, alsook hoe aangenaam het der Koningin-Regentes zal wezen steeds te vernemen dat wij rustig en tevreden met Nederland vereend hier leven. Z. E. moedigde hun aan te huis bij hunne familie datgene ingang te doen vinden, wat zij op school geleerd hadden en niet het minst de Hollandsche taal. Verder hoopte Z. E. dat vooral de ouden, die weldra in de maatschappij zouden treden ieder in haar eigen staat zouden beantwoorden aan de voortreffelijke leiding, die zij zoo belangloos van de Eerw. Soeurs onder-vonden en waardoor zij ook Z. E. zelf een groot genoegen zouden aandoen. Monseigneur van zijn kant betuigde hoezeer het bezoek van Z. E. door allen werd op prijs gesteld, dewijl, alle gezag van God komend, wij in Z. E. ook den drager van het goddelijk gezag erkennen, tot tijdelijk welzijn van deze kolonie. Ook Monseigneur hoopte, dat de kinderen zouden beantwoorden aan hetgeen voor hen gedaan werd.

Onder betuiging van zijne hooge tevredenheid keerde Z. E. en Mevr. van Asch van Wyck huiswaarts, terwijl zij bij allen den aangenaamsten indruk en warme gevoelens van dankbaarheid achterlieten.

— "Mi ta largá na bo, mi querido Frohn, di terminá e asunto di otra manera, según bo ta huzgá conveniente. Bo ta keré koe esai ta irrealizable?"

— "Si su Magestad haci mi e encargo, anto él no por ta irrealizable. Na servicio di Su Magestad Maria Teresia, e palabra ayí ta desconocida pa mi."

— "¡Bravo, senior promer oficial di caballeria! Esai ta language, manera mi a speréle di senjor Von Frohn. Lezá e memoria dje consehero di corte, anto hinter e asunto lo birá más claro pa bo. Después toemá bo resolución. Entre tanto lo mi arreglá e ordennan necesario koe ta apoderá bo di toemá toer medida, koe lo bo huzgá conveniente pa bo obtené bo intento. Bo ta haya *plein pouvoir*. (carta blanca)."

Mientras Frohn tabata lezá e papel koe e rei a doenéle i koe tabata e mes un, camina e emperatriz a scribi su decisión na su cantoe, rei José a cai sintá na su mesa di escritorio pa alistá e documentonnan necesario pa e empresa.

— "Aki bo tin nan, Frohn," él dici, ora toer cos tabata na orden, "Mi ta persuadido koe mi no por confía e asunto na mihor manoe, i si acaso mi no

tabatin bo den mi regimiento, anto lo mi a vacilá masjá tantoe, di mesclá mi i mi regimiento den hinter e asunto."

— "Su Magestad" Frohn a contestá, guardando e ordennan di rei hunto coe su nombramento como promer oficial di caballeria, den sacoe di su uniforme, "lo mirá mi atrobé aki ocho dia coe Trenck ó nunca más. Lo no ta *comme il faut* pa mi exagerá importancia dje orden koe mi ta revestí coe n'ele; ma si por ta un asunto di biboe ó morto, mi ta rogá Su Magestad di ta sigur koe lo mi no span-tá pa él di última."

— "Bai koe Dios, Frohn, e rei dici primiendo su manoe coe emoción. No loebida di bai coe mi ordennan cerca presidente di conceho di guerra, pa él doená bo un libranza riba caha militar, afín koe bo no haya falta di fondo. Ainda un vez más, ¡Dios preservá bo!"

Frohn a haci un profunda inclinación pa e rei i caba él a sali bai.

El ta continuá.

BUITENLAND.

Rome. — Z. H. de Paus heeft 50,000 lire geschonken, om, ter gelegenheid van het Kerstfeest, aan de armen te Rome te laten ronddeelen.

— De bij den H. Stoel geaccrediteerde Fransche gezant, Lefebvre de Béhaine, zal eerstdaags van zijn verlof daarheen terug keeren. Van zijne beweerde terugroeping, wegens de houding van den H. Stoel ten opzichte van de Fransche bisschoppen, blijkt hoegenaamd geen sprake te zijn geweest.

— De Oss. Rom. zegt, dat de vrijmetselarij in Frankrijk zich gereed maakt tot eene hevige oppositie tegen de katholieken. Zij is voornemens, de katholieken te beschuldigen, slechts de republiek te zijn bijgetreden, om ze gemakkelijker om te werpen.

Italië. — In een kabinetsraad, onder presidium van den Koning gehouden, is, volgens de Romeinsche bladen, naar aanleiding van 's Pausen jongste allocutie, besloten tot „grootte voorzichtigheid.” — Het is zeker jammer, dat de regering de noodzakelijkheid daarvan niet vóór 2 October reeds begrepen heeft. De tooneelen, die zooveel ergernis hebben gewekt, hadden dan vermeden kunnen worden.

— De commissie der Kamer heeft de tractaten met Duitschland en Oostenrijk-Hongarije goedgekeurd. Zij heeft Ellena tot rapporteur benoemd, die, hoewel geen voorstander van de staatkunde van het tegenwoordige ministerie, daarentegen wel van die van Crispi, niettemin de, voor Italië uit de handelstractaten voortvloeiende voordeelen aan de commissie heeft uiteen gezet. De tractaten zullen bij de kamer na de Nieuwjaars-vacantie in behandeling komen.

Frankrijk. — Mgr. Freppel, den bisschop van Angers, die als lid der Fransche kamer nog kortelings zulk eene merkwaardige redevoering hield, over de aan het Concordaat toegevoegde Organieke Artikelen, is aan eene congestie der longen overleden. Zaterdag had Mgr. nog de H. wijding toegediend aan eenige jonge priesters van het seminarie, niettegenstaande hij reeds over groote afgematheid te klagen had. Dit was zijn laatste werk, zoodat men kan zeggen, dat hij bij de uitoefening van zijn ambt bezweek. Mgr. Freppel was in 1827 geboren te Obernay in het diocces Straatsburg, en was in 1870 tot bisschop van Angers benoemd. *L'Univers* acht zijn dood een onherstelbaar verlies voor de Kerk van Frankrijk.

— Mevrouw Carnot, gemalin van den President, bezorgt 300 weduwen of moeders van groote gezinnen een vroolijk Kerstfeest. Voor ieder dier arme vrouwen, die door de maires worden aangewezen, is 100 frs. bestemd; de eene helft ontvangen zij in klederen, de andere in geld, als te-gemoet-koming in hare woninghuur. De uit te deelen klederen en schoenen zijn gemaakt door het „Genootschap tot ondersteuning door werkverschaffing”, zoodat ook door de leverantie armen worden bevoordeeld.

Duitschland. — Na met overgrote meerderheid in 3e lezing de handelsverdragen met Oostenrijk, Italië en België te hebben goedgekeurd, is de rijksdag tot 12 Januari uiteen gegaan. Een lang debat ging vooraf, waarin Caprivi o. a. de voldoening had, Helldorf te hooren verklaren, dat zijne argumenten hem overtuigd hadden; dat het tijd was geworden, om het tot nu toe gevolgde stelsel van afsluiting vaarwel te zeggen.

Door den Keizer is Caprivi, als blijk van waardeering voor zijne bemoeiingen in deze, verheven in den Gravenstand. Z. M. heeft datzelfde medegedeeld, bij gelegenheid der inwijding van het nieuwe gouvernementshuis van Teltow. Toen men aan tafel zat, bracht men den Keizer het bericht van den aanvening der verdragen, waarop Z. M. zich aanstonds van zijn zetel verhief, om te toosten op Caprivi, aan wiens toewijding en ijver dit gelukkig resultaat in werke-

lijkheid was toe te schrijven. Ik geloof zeker, zeide de Keizer, dat het sluiten van deze verdragen voor het tegenwoordig geslacht zoowel als de nakomelingschap eene geschiedkundige gebeurtenis is in de grootste betekenis, en ik ben overtuigd, dat niet alleen ons vaderland, maar ook miljoenen menschen in de andere landen van het groote Tolverbond den dag zullen zegenen, waarop dit tot stand kwam. Lang leve generaal Von Caprivi, dien ik hierbij tot Graaf benoem!

Na de goedkeuring der handelsverdragen heeft Keizer Wilhelm in het nieuwe paleis een aantal afgevaardigden van alle partijen bij zich ontvangen. In die bijeenkomst heeft de Keizer weer herhaaldelijk zijne ingenomenheid over het tot stand komen der handelsverdragen betuigd en ze genoemd: wereld-historische gebeurtenissen, inwijding van een nieuw tijdperk.

— Naar aanleiding van menige spottendij over zijne reizen, vooral in Fransche bladen, moet volgens den *Times*-correspondent, Keizer Wilhelm het volgende gezegd hebben: „Wanneer ik veel gereisd had voor mijne troonsbestijging, zou niemand zich daarover verwonderd hebben, daar men het bezoeken van vreemde landen algemeen als tot de opvoeding van een Troonopvolger behoorende beschouwt. Maar ik werd te vroeg tot den troon geroepen, dan dat ik den tijd had gehad, genoeg te zien en te bestudeeren, en daardoor ben ik nu gedwongen, als Keizer het ontbrekende aan te vullen.”

Engeland. — De secretaris van het ministerie van oorlog heeft te Gateshead verklaard, dat het gouvernement weder 70 schepen heeft uitgerust, en Engeland daardoor thans in staat is gesteld, te allen tijde Europeeschen Mogendheden ter zee het hoofd te bieden.

— Het parlamentslid voor Worcester, Hastings, werd te Folkestone gearresteerd, beschuldigd van verschillende oplichtingen tot een bedrag van 15,000 pd. st. Hij is aangeklaagd van verduistering der som, hem voor het Malvern college in beheer toevertrouwd. De rechter wees het verzoek, om in-vrijheid-stelling onder borgtocht af.

België. — De katholieken van België hebben in hun politieken strijd een hunner voornaamste leiders verloren in den persoon van den verdienstelijken oud minister Jacobs, die, na een langdurig lijden, op 55 jarigen leeftijd is overleden. Te Antwerpen geboren, waar zijn vader advocaat was, werd hij te Vaugirard opgevoed en voltooide zijne studiën aan de universiteit te Brussel. In 1863 lid der kamer geworden, werd hij in 1870 minister van openbare werken en kort daarop van financiën; doch moest in het volgende jaar met d'Anethan aftreden. In Juni 1878 minister van binnenlandsche zaken geworden, moest hij, na voor altijd zijn naam gehecht te hebben aan de nieuwe schoolwet, weldra met Woeste en Malou wijken voor het straatgeweld der liberalen. In 1888 werd hij benoemd tot minister van staat. Zijne goede diensten zijn velerlei, en vooral Antwerpen en de zaak der Vlaamsche taal zijn veel aan hem verschuldigd. De openingsrede van het katholieken-congres te Mechelen, is zijn laatste werk geweest; maar daarin heeft hij zich nog in de volle kracht van zijn geest vertoond. Een jaar te voren had de regering hem als eerste gedelegeerde gezonden naar de sociale conferentie te Berlijn, waartoe de jeugdige Deutsche Keizer het initiatief genomen had, en het is niet te loochenen, dat er in de clericale partij moeilijk een te gelijker tijd even schitterend als bevoegd persoon te vinden ware.

Oostenrijk. — In de laatste dagen heeft zich in Hongarije weder het treurige geval voorgedaan, dat door kringen, die de wet moesten eerbiedigen, het voorbeeld der overtreding werd gegeven. Door den om zijne opvliegendheid en ruwheid bekenden afgevaardigde Ugron werd de minister van landsverdediging, baron Fejervary, in de Hongaarsche

kamer beleedigd met de verklaring, dat hij den minister reeds dikwijls gelegenheid had gegeven, zijn moed op de proef te stellen, zonder dat de minister die gelegenheid had aangegrepen. Fejervary zond nu zijne getuigen. Wel is waar diende hij, alvorens dit te doen, zijn ontslag in; doch dit belet niet, dat dit openlijk miskennen van 's Pausen laatste Brevé tegen het duël, die bijzonder op Hongarije gericht was, een treurigen indruk maakt.

Het tweegevecht had te Pesth plaats. Er werd eerst tweemaal met pistolen geschoten, zonder dat er iemand geraakt werd. Toen gingen de 2 strijders elkaer met kromme sabels te lijf, en hakten elkander heftig over de armen. Bovendien verloor de minister van oorlog een stukje van zijn oor. Toen kwamen de getuigen tusschen beiden, en verklaarden, dat de partijen buiten staat waren, den strijd voort te zetten, waarna beiden op de kampplaats elkander de hand ter verzoening reikten.

Spanje. — De *Gaceta* bevat het Koninklijk besluit, betreffende de leening van 250 miljoen, à 4 pCt., aflosbaar in 30 jaren. De 1e coupon vervalt 1 April 1892.

Portugal. — In de kamer der pairs deed de ministers van financiën mededeelingen over den economischen toestand. Hij noemde dien geenszins wanhopig; als allen medewerken met goeden wil, kunnen alle moeilijkheden worden overwonnen. Wat het schuldig was, heeft Portugal altijd trouw betaald, en ook voor het vervolg zal het in geen zijner verplichtingen te kort schieten.

Rusland. — Grootvorst George Alexander en grootvorst Sergius schonken ieder 35,000 roebel voor de noodlijdenden.

— *Daily Chronicle* verneemt uit Moskou, dat 20,000 roebels, behoorende aan de afdeling „Orlo” van de vereeniging „Het Rode Kruis,” en bestemd voor de hongerslijdende boeren, verdwenen zijn. Grootvorst Sergius wordt met den dag minder geliefd wegens zijne pogingen, om de handelaren onder toezicht te houden, en de corruptie in den stedelijken raad tegen te gaan. Dezer dagen werd de Grootvorst zelfs in het openbaar uitgefloten.

— Op verscheidene plaatsen in de hongernoodlijdende provinciën is het koren aanmerkelijk goedkoper geworden. Nu de kooplieden er geen belang meer bij hebben, het graan op te zamelen, om het uit te voeren, komen zij het aanbieden in de provinciën tegen lageren prijs.

— De *Novosti* dringt in een hoofd-artikel aan op het vormen van een algemeen Europeesch tolverbond tegen Noord-Amerika. Het blad gelooft, dat, indien Rusland en Frankrijk zich bij de nieuwe Midden-Europeesche tol-unie aansloten, de staatkundige belangen der beide landen daardoor niet zou worden geschaad. Daarentegen zou het een gunstigen invloed hebben op de verhouding van Rusland tot Duitschland, daar de tarieven van in- en uitvoerrechten tot dusver de voornaamste oorzaak waren van de internationale vijandschap.

Denemarken. — De redacteur van de *Beurscourant* te Kopenhagen, Ernst Brandes, is, wegens Gods-lastering, veroordeeld tot twee maanden gevangenisstraf; in hooger beroep werd dat vonnis veranderd in eene boete van 300 kroonen.

Griekenland. — Z. M. de koning George I heeft de pokken. De ziekte heeft zich in lichten graad vertoond, en men hoopt, dat Z. M. in korten tijd geheel buiten gevaar zal zijn. De Koningin is gedurig aan zijn ziekbed.

Bulgarije. — Het is pijnlijk voor de Russen, dat Bulgarije hun vijandig is, en zijne kanonnen op de Zwarte Zee richt; maar zij hebben dat er naar gemaakt en gevonden, dat een pas van het Turksche juk bevrijd volk de Russische behandeling niet kon verdragen. Toen de sobranje onlangs aan den gewe-

zen Vorst een jaargeld toekende, wist zij zeer goed, dat zij daarmede den Czaar bitter griede, maar dit heeft haar niet terug gehouden; integendeel, het besluit kan worden beschouwd als een antwoord op de Russische politiek.

— Aan graaf Von Hartenau (vroeger vorst Alexander) is thans door keizer Frans-Jozef, wiens onderdaan en in wiens dienst hij tegenwoordig is, verlof gegeven, het jaargeld van 50,000 fr. aan te nemen, hem door de sobranje bewilligd.

Egypte. — Uit Duitsch-Afrika zijn treurige berichten ontvangen van gruwelen, doorslavenhandelaars bedreven aan het meer Tanganyika. Volgens de mededeelingen der gevestigde zendelingen, worden in de groote troepen slaven, die de handelaars vervoeren, de ongelukkigen, die te vermoed zijn, om verder te gaan, gedood. Zoo brengt men er op één dag 20, 30, soms 50 om het leven. In een ander geval werden een groot aantal oude vrouwen en kinderen, die den snellen voortgang van de karavaan belemmerden, allen te zamen verdrinken.

NOTICIANAN DI CABEL.

Recibi dia 16 Enero

Paris. — Como Bulgaria a nenga di doená satisfacción, rumor ta circulá koe potencionan estranhera ta aprobá e actitud di ministro di relacionnan exterior den e asunto ayí.

Noticia di Roma ta papia di grandisgusto causá pa e tratado comercial coe Alemania.

E rebelión ta progresá rapidamente na Marruecos. *Siete tribu de Cabyles* armá ta resuelto di haci frente na trópanan di Sultán. Barcoe di guerra di toer nación a bai Tanger.

Londres. — E Khedive nobo di Egipto ta sostené e ministerio, formá pa su tata, koe tin pa presidente *Mustapha Bey*.

New-York. Imperialistanan ta empleá toer nan esfuerso na favor dje causa imperial.

Nan a arrestá masjá sacerdoté católico, pasobra nan a predicá contra política di presidente.

Cámara di diputadonan di Washington ta doena Presidente privilegio di establecé derecho riba sucoe biní di teranan koe no cerrá tratado di reciprocidad coe Estados Unidos.

17 Enero:

Paris. — Di Roma nan ta anuncia morto di cardenal Simeoni.

Londres. — La reina a decretá tres luna di luto pa duque di Clarence. Su funeralnan lo socedé den capilja San Jorge den castiljo di Windsor. Soberanonan di toer tera ta mandá la reina masjá telegrama di condolencia.

Segun noticianan di Cairo, Sultán di Turquía ta insistí pa ehercé su soberania riba Egipto.

New-York. — Nan ta anunciá fo di Chili koe ministro di R. R. E. E. a visitá e ministro di E. E. U. U. i el tabatin un conversación cordial coe n'ele. E ministro di Chili a manifestá es un di E. E. U. U. koe el tin esperanza di arreglá definitivamente e disgusto koe ta existi den e dos nacionnan.

Nan a haya 267 cadaver na resulta di explosión den un mina di carbón den territorio indio.

Cap Haitien. — Tabatin un incendio aki na Cap. Ningún desgracia personal, i pérdidanen ta calculá pa 3000 peso.

19 Enero:

Paris. — Nobo ta circulá koe Francia lo cerrá un tratado di comercio coe Holanda.

Ernesto Christophe, escultor, a moeri.

Londres. — Morto di duque di Clarence a quebrantá salud di la reina, di princesa di Wales i di príncipe Teck.

Dia hueves, funeralnan dje duque lo toemá lugar i e dia ayí a ser declará dia di luto público.

